

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2018/969 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**της 9ης Ιουλίου 2018****για την τροποποίηση του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις για την αφαίρεση των ειδικών υλικών κινδύνου από μικρά μηρυκαστικά****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 23 πρώτο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 θεσπίζει κανόνες για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών («ΜΣΕ») στα ζώα. Εφαρμόζεται στην παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης και, σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, στις εξαγωγές τους.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 ορίζει ως ειδικά υλικά κινδύνου («ΕΥΚ») τους ιστούς που απαριθμούνται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, και επιτάσσει την αφαίρεση και διάθεση του ειδικού υλικού κινδύνου σύμφωνα με το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 ⁽²⁾. Η αφαίρεση των ΕΥΚ αποτελεί μέτρο που έχει ως σκοπό την αντιμετώπιση του κινδύνου σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών («ΣΕΒ») σε βοοειδή και αιγοπρόβατα. Ο κατάλογος των ΕΥΚ όσον αφορά τα αιγοπρόβατα καθορίζεται στο σημείο 1 στοιχείο β) του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001.
- (3) Οι συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων («ΟΙΕ») σχετικά με τη ΣΕΒ, οι οποίες παρατίθενται στο κεφάλαιο 11.4 του κώδικα υγείας χερσαίων ζώων του ΟΙΕ ⁽³⁾, αφορούν μόνο τον παράγοντα ΣΕΒ στα βοοειδή. Επομένως, όσον αφορά τα αιγοπρόβατα, ο ΟΙΕ δεν έχει εκδώσει κατάλογο των ιστών που δεν θα πρέπει να διατίθενται στο εμπόριο λόγω του κινδύνου ΣΕΒ που εγκυμονούν.
- (4) Το έγγραφο στρατηγικής της Επιτροπής για τις ΜΣΕ για την περίοδο 2010-2015 ⁽⁴⁾ προβλέπει τη δυνατότητα επανεξέτασης του τρέχοντος καταλόγου ΕΥΚ βάσει επιστημονικών στοιχείων και λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης της επιδημιολογικής κατάστασης ως προς τη ΣΕΒ. Η επιδημιολογική κατάσταση ως προς τη ΣΕΒ στην Ένωση έχει βελτιωθεί σημαντικά. Το 2016 αναφέρθηκαν πέντε κρούσματα ΣΕΒ σε βοοειδή στην Ένωση, έναντι 2 166 κρουσμάτων το 2001. Η εν λόγω βελτίωση της κατάστασης ως προς τη ΣΕΒ στην Ένωση αντικατοπτρίζεται στο γεγονός ότι σήμερα 24 κράτη μέλη και δύο περιφέρειες ενός κράτους μέλους χαρακτηρίζονται ως χώρες ή περιφέρειες με αμελητέο κίνδυνο εκδήλωσης ΣΕΒ, σύμφωνα με την απόφαση 2007/453/ΕΚ της Επιτροπής ⁽⁵⁾, βάσει του καθεστώτος κινδύνου ΣΕΒ που αναγνωρίζεται από τον ΟΙΕ.
- (6) Όσον αφορά τα ΕΥΚ από μικρά μηρυκαστικά, το έγγραφο στρατηγικής της Επιτροπής για τις ΜΣΕ για την περίοδο 2010-2015 αναφέρεται σε μια αξιολόγηση του κινδύνου σε σχέση με την καταλληλότητα του καταλόγου των ΕΥΚ στα μικρά μηρυκαστικά, η οποία κατά τον χρόνο της έκδοσης του εν λόγω εγγράφου στρατηγικής βρισκόταν ακόμη υπό εξέλιξη. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) δημοσίευσε την εν λόγω αξιολόγηση κινδύνου στις 2 Δεκεμβρίου 2010, σε επιστημονική γνώμη για τη μολυσματικότητα ΣΕΒ/ΜΣΕ σε μικρά μηρυκαστικά (η «γνώμη της EFSA του 2010») ⁽⁶⁾. Στην εν λόγω γνώμη της, η EFSA εκτίμησε ότι ο αριθμός των μολυσμένων με ΣΕΒ μικρών μηρυκαστικών που θα μπορούσαν να εισέλθουν στην τροφική αλυσίδα στην Ένωση κατ' έτος είναι πολύ περιορισμένος, και επιβεβαίωσε ότι η εκτίμησή της αυτή συνηγορεί υπέρ της απουσίας οποιασδήποτε τυχόν γενικευμένης επιδημίας ΣΕΒ στον πληθυσμό των μικρών μηρυκαστικών στην Ένωση. Το εν λόγω συμπέρασμα της EFSA ισχύει για ολόκληρη την Ένωση, ανεξάρτητα από τον κίνδυνο εκδήλωσης ΣΕΒ στα επιμέρους κράτη μέλη.

⁽¹⁾ ΕΕ L 147 της 31.5.2001, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 1).

⁽³⁾ http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_bse.htm.

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Οδικός χάρτης ΜΣΕ 2 – Έγγραφο στρατηγικής για τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες για την περίοδο 2010-2015· COM(2010) 384 τελικό.

⁽⁵⁾ Απόφαση 2007/453/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2007, για τον καθορισμό της κατάστασης που επικρατεί στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες ή στις περιφέρειές τους ως προς τη ΣΕΒ με βάση τον κίνδυνο εκδήλωσης ΣΕΒ (ΕΕ L 172 της 30.6.2007, σ. 84).

⁽⁶⁾ EFSA Journal 2010· 8(12):1875 [92 σελίδες].

- (6) Όπως αναφέρεται στην κοινή επιστημονική γνώμη σχετικά με τον πιθανό επιδημιολογικό ή μοριακό συσχετισμό μεταξύ των ΜΣΕ στα ζώα και τους ανθρώπους, η οποία εκδόθηκε από την EFSA και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων στις 9 Δεκεμβρίου 2010 ⁽¹⁾, σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν αναφερθεί μόνο δύο περιπτώσεις εμφάνισης ΣΕΒ υπό φυσικές συνθήκες σε αιγοειδή, ενώ δεν έχει αναφερθεί καμία περίπτωση εμφάνισης ΣΕΒ υπό φυσικές συνθήκες σε προβατοειδή. Τα δύο φυσικά κρούσματα ΣΕΒ που εντοπίστηκαν σε αιγοειδή αφορούσαν ζώα που είχαν γεννηθεί πριν από τη θέπιση της απαγόρευσης χρησιμοποίησης μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών στη διατροφή των εκτρεφόμενων ζώων και σε χρονική περίοδο κατά την οποία η επιδημία ΣΕΒ στα βοοειδή έφτανε σε κορύφωση.
- (7) Στις 5 Αυγούστου 2015 η EFSA δημοσίευσε επιστημονική γνώμη επί αίτησης επανεξέτασης μιας επιστημονικής δημοσίευσης σχετικά με το ζωνοσογόνο δυναμικό των μολυσματικών πρωτεϊνών («πρίον») της τρομάδους νόσου των προβάτων (η «γνώμη της EFSA του 2015») ⁽²⁾. Στην εν λόγω γνώμη, η EFSA κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της τρομάδους νόσου και των ΜΣΕ που προσβάλλουν τον άνθρωπο, και επιβεβαίωσε ότι ο μοναδικός παθογόνος παράγοντας ΜΣΕ που έχει αποδειχθεί ότι είναι ζωνοσογόνος είναι ο παράγοντας της κλασικής ΣΕΒ. Επιπλέον, η EFSA επισήμανε ότι δεν υπάρχουν επιδημιολογικά αποδεικτικά στοιχεία που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η τρομάδης νόσος είναι ζωνοσογόνος, ιδίως δεδομένου ότι η επίπτωση της σποραδικής μορφής της νόσου Creutzfeldt-Jakob στους ανθρώπους είναι παρόμοια σε χώρες με ελάχιστη επίπτωση της τρομάδους νόσου και σε χώρες με υψηλή επίπτωση της τρομάδους νόσου.
- (8) Επομένως, είναι σκόπιμο να τροποποιηθούν οι ισχύουσες απαιτήσεις για την αφαίρεση των ΕΥΚ στα μικρά μηρυκαστικά, ούτως ώστε να θεωρούνται ΕΥΚ μόνο οι ιστοί που συγκεντρώνουν το υψηλότερο επίπεδο μολυσματικότητας της ΣΕΒ στα μολυσμένα μικρά μηρυκαστικά. Σύμφωνα με τη γνώμη της EFSA του 2010, πειραματικά δεδομένα δείχνουν ότι τα υψηλότερα επίπεδα μολυσματικότητας στα προβατοειδή που έχουν εμβολιαστεί με ΣΕΒ εμφανίζονται στον εγκέφαλο και τον νωτιαίο μυελό.
- (9) Λόγω των πρακτικών δυσκολιών να εξασφαλιστεί απουσία μόλυνσης των οστών του κρανίου με εγκεφαλικούς ιστούς, το κρανίο των αιγοπροβάτων ηλικίας άνω των 12 μηνών ή των οποίων ένας μόνιμος κοπήρας έχει ανατείλει μέσω των ούλων θα πρέπει να εξακολουθήσει να χαρακτηρίζεται ως ΕΥΚ στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001.
- (10) Ως εκ τούτου, μόνο το κρανίο, συμπεριλαμβανομένου του εγκεφάλου και των οφθαλμών, και ο νωτιαίος μυελός ζώων ηλικίας άνω των 12 μηνών ή των οποίων ένας μόνιμος κοπήρας έχει ανατείλει μέσω των ούλων θα πρέπει να θεωρούνται ως ΕΥΚ στα αιγοπρόβατα.
- (11) Λόγω των ιδιαιτεροτήτων της εκτροφής αιγοπροβάτων, ο προσδιορισμός της ακριβούς ημερομηνίας γέννησης των εν λόγω ζώων σπανίως είναι εφικτός, με αποτέλεσμα τα δεδομένα αυτά να μην περιλαμβάνονται στο μητρώο εκμετάλλευσης που πρέπει να τηρείται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου ⁽³⁾. Για τον λόγο αυτόν, η αφαίρεση του εγκεφάλου, του κρανίου και των οφθαλμών των αιγοπροβάτων επιβάλλεται επί του παρόντος αν το ζώο είναι ηλικίας άνω των 12 μηνών ή αν έχει ανατείλει μόνιμος κοπήρας μέσω των ούλων.
- (12) Η εκτίμηση της ηλικίας των αιγοπροβάτων βάσει της οδοντοφυΐας παρέχει μια εκτίμηση μόνο κατά προσέγγιση, δεδομένου ότι ο χρόνος κατά τον οποίο ανατελλει στα αιγοπρόβατα ο πρώτος μόνιμος κοπήρας μπορεί να διαφέρει κατά αρκετούς μήνες από ζώο σε ζώο. Άλλες μέθοδοι για την εκτίμηση του αν αιγοπρόβατα προοριζόμενα για σφαγή είναι ηλικίας άνω των 12 μηνών μπορούν να παρέχουν αντίστοιχο επίπεδο διασφάλισης σχετικά με την ηλικία του ζώου. Δεδομένου ότι οι μέθοδοι αυτές μπορεί να εξαρτώνται από ιδιαιτερότητες των πρακτικών σφαγής των αιγοπροβάτων σε εθνικό επίπεδο, η αξιοπιστία των εν λόγω μεθόδων θα πρέπει να αξιολογείται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η σφαγή. Επομένως, το σημείο 1 στοιχείο β) του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001 θα πρέπει να τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε να παρέχει τη δυνατότητα εκτίμησης του αν ένα ζώο είναι ηλικίας άνω των 12 μηνών με μέθοδο που έχει εγκριθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η σφαγή.
- (13) Ως εκ τούτου, το παράρτημα V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (14) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001, το σημείο 1 στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) όσον αφορά τα αιγοπρόβατα το κρανίο, συμπεριλαμβανομένου του εγκεφάλου και των οφθαλμών, και ο νωτιαίος μυελός ζώων ηλικίας άνω των 12 μηνών ή των οποίων ένας μόνιμος κοπήρας έχει ανατείλει μέσω των ούλων ή ηλικίας άνω των 12 μηνών βάσει εκτίμησης που έχει πραγματοποιηθεί με μέθοδο που έχει εγκριθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η σφαγή.».

⁽¹⁾ EFSA Journal 2011· 9(1):1945 [111 σελίδες].

⁽²⁾ EFSA Journal 2015· 13(8):4197 [58 σελίδες].

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ (ΕΕ L 5 της 9.1.2004, σ. 8).

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2018.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNCKER
